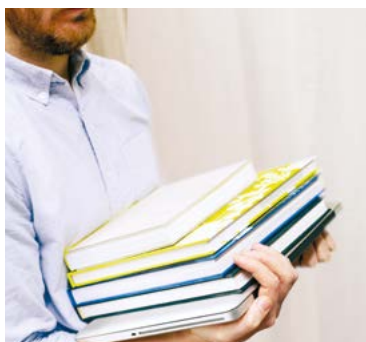

KOPIOSTO
TEKIJÄNOIKEUSJÄRJESTÖ

KORKEA- KOULUJEN KOPIOINTILUPA

YLIOPISTOT JA AMMATTIKORKEAKOULUT

Kopioiston kopiointilupa on hyödyllinen apu opetuksessa. Se mahdollistaa painettujen julkaisujen osittaisen kopioimisen ja digitoimisen, digitaalisen aineiston tulostamisen sekä verkkoaineiston kopioimisen ja käytön osana luennoijan, opettajan tai muun kouluttajan itse tekemää materiaalia sekä kurssimateriaalina opetuksessa. Kopiointiluvalla saa kätevästi ajankohtaisen aineiston mukaan kurssimateriaaliin. Kopioiston kopiointiluvalla saa käyttää teoksia myös käännös- ja muunnelmaharjoituksissa opetustilanteessa.

Kopiointilupa mahdollistaa myös sujuvan painettujen julkaisujen ja verkkoaineistojen kopioimisen ja käytön korkeakoulun tutkimustoiminnassa.

Lisätietoja luvista ja niiden mahdollisuuksista: www.kopioisto.fi ja www.kopiraitti.fi.

Kopioiston luvat mahdollistavat digitaalisen kurssimateriaalin kokoamisen.

Kopioiston kopiointiluvalla saa muun muassa

- täydentää ja elävöittää opetusta
- koota kurssille lisämateriaalia eri julkaisuista ja verkkoaineistoista
- kopioida kuvia ja tekstiä osaksi omaa opetusmateriaalia
- toteuttaa monimuotoista verkko-opetusta
- tallentaa ja jakaa materiaalia kurssialustalla
- käyttää erilaisia materiaaleja käännös- ja muunnelmaharjoituksissa
- kopioida ja tallentaa teksti- ja kuva-aineistoja tutkimuskäyttöön, kuten tiedonlouhintaan

Digitoimalla ja verkosta kurssimateriaalia opetukseen

Kopioiston kopiointilupa kattaa valokopioinnin lisäksi myös skannaamisen, tulostamisen sekä teosten digitaalisen kopioinnin. Kopiointiluvalla luennoija, opettaja ja muu kouluttaja saavat kopioida tai skannata osia kotimaisista ja ulkomaisista kirjoista, lehdistä tai muista julkaisuista kurssimateriaaliksi tai osaksi omaa opetusmateriaaliaan. Sama kopiointioikeus koskee myös opiskelijoita ja heidän tekemiään harjoitus- ja opintotöitä. Kopioiston kopiointiluvalla saa kopioida ja skannata myös nuotteja ja laulujen sanoituksia.

Kuvia ja tekstiaineistoja saa kopioida myös kotimaisilta ja ulkomaisilta verkkosivuilta. Kopioitavan aineiston tulee olla verkkosivuilla luvallisesti ja vapaasti saatavilla. Jos aineisto on maksullista tai aineistoa koskee jokin lisenssi- tai muu käyttöoikeus, saa aineistoa käyttää sen omien lisenssi- ja käyttöehtojen mukaisesti. Kopiointiluvalla saa kuitenkin kopioida otteita sähkökirjoista sekä artikkeleita tiettyjen yhdysvaltalaisen kustantajien julkaisemista digitaalisista julkaisuista. Luettelo näistä julkaisuista löytyy Kopioiston verkkosivuilta.

Kopioidun aineiston voi liittää osaksi omaa materiaalia, kuten esitysdioja. Kopiointiluvalla voi myös koostaa useammasta tieteellisestä artikkelista ja otteesta eri julkaisuista kurssimateriaalipaketin. Kopioidun aineiston saa jakaa opiskelijoille suljetulla kurssialustalla sekä monisteina tai sähköpostilla.

Kopioiston kopiointiluvalla ei saa kopioida tai digitoida

- musiikkia, liikkuvaa kuvaa ja tietokonepelejä
- työ-, harjoitus- ja vastauskirjoja
- kansainvälisiä standardeja
- kotimaisia näytelmäkäsikirjoituksia
- aineistoa, joka on maksullista tai sitä koskee omat lisenssi- tai käyttöehdot
- yksityisten henkilöiden sosiaalisessa mediassa, kuten keskustelupalstoilla, blogeissa ja kuvanjakopalveluissa, jakamia teoksia
- aineistoa, jonka kopioinnin ja käytön oikeudenhaltija on kieltänyt. Lista tällaisesta aineistosta löytyy Kopioiston verkkosivulta www.kopioisto.fi

Tiesitkö?

Teosten käyttö tutkimuksessa

Tieteellistä tai taiteellista, ei-kaupallista tutkimusta varten saa kopioida teoksia ja julkaisuja tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa, kun teoksen kopiointi on tutkimuksen edistämisen kannalta välttämätöntä. Yksinomaan ulkopuolinen rahoitus, kuten EU- tai Tekes-rahoitus, ei tee tutkimuksesta kaupallista. Kopioston kopiointiluvalla voi kopioida laajoja tekstimassoja ja kokonaisuakin julkaisuja tutkimusta varten, esimerkiksi tiedonlouhinnassa käytettäväksi. Tutkimusta varten tehdyt kopiot saa tallentaa tutkimuksen ajaksi suljettuun verkkoon sen tutkimusryhmän saataville, jota varten kopiot on valmistettu, sekä lähettää ne tutkimusryhmälle sähköpostilla.

Kun tutkimus on valmis, tutkimusta varten valmistetut kopiot saa säilyttää lain tai muun säädöksen edellyttämän ajan. Tutkimuksen valmistumisen jälkeen on mahdollista säilyttää tiettyä tutkimusta varten valmistetut kopiot pidempäänkin tutkimuksen verifiointia tai myöhempää tutkimusta varten suljetussa sertioidussa arkistossa Kopioston kanssa erikseen sovitulla tavalla. Tällainen sopimus on tehty Tietoarkiston kanssa.

Kopioitavan aineiston tulee olla verkkosivuilla luvallisesti ja vapaasti saatavilla.

Verkkokurssin kokoaminen

Verkkokurssia varten voi Kopioston kopiointiluvalla kopioida ja skannata monenlaista materiaalia kirjoista, lehdistä ja verkosta, esimerkiksi kuvia, tieteellisiä artikkeleita, otteita kirjoista ja tutkimusraporteista. Kopioidut materiaalit saa tallentaa suljetulle kurssialustalle kurssin ja siihen liittyvien tenttien ajaksi kurssille osallistuvien opiskelijoiden saataville. Kurssin päättymisen jälkeen kurssialustan saa säilyttää ja ottaa uudelleen käyttöön seuraavana lukuvuonna, jos korkeakoululla on voimassa oleva kopiointilupa.

Kurssialustalle voi myös linkittää erilaisia aineistoja verkosta, esimerkiksi videoita. On sallittua tehdä suoria linkkejä sellaiseen aineistoon, joka on laillisesti verkossa.

Opetustilanteesta voidaan myös tehdä tallenne ja jakaa se suljetussa verkossa kurssille osallistuville suorana lähetyksenä tai tallentena. Tallenteelle voidaan tallentaa opetustilanteesta näytetyt tai esitetyt kopiointiluvan piirissä olevat teokset. Opetustilanteen tallentamiseen tulee olla myös luennoijan, opettajan tai muun kouluttajan suostumus.

Jos verkkokurssin tai sillä jaettavan materiaalin haluaa julkaista avoimessa verkossa, tarvitaan siinä käytettyihin muiden tekemien aineistojen julkaisemiseen erillinen lupa.

Opetusmateriaalin tekeminen

Kopiointiluvalla voi kopioida tai skannata esimerkiksi kuvia, kaavioita, taulukoita, sarjakuvia, lehtiartikkeleita ja otteita kirjoista ja liittää ne osaksi omaa opetusmateriaaliaan, kuten diaesitystä. Kuvia ja tekstiotteita voi kopioida mistä tahansa koti- tai ulkomaisesta julkaisusta sekä sellaiselta verkkosivulta, jolla olevan aineiston käyttö ei edellytä lisenssin tai muun käyttöluvan hankkimista tai kirjautumista. Opetusmateriaalia saa käyttää opetustilanteessa ja jakaa suljetulla alustalla opiskelijoille.

Luennoijan, opettajan tai muun kouluttajan itse tekemän materiaalin, johon on liitetty kopiointiluvalla kuvia tai muuta aineistoa, saa tallentaa korkeakoulun suljettuun verkkoon myös muun korkeakoulun henkilökunnan saataville ja materiaali voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos korkeakoululla on voimassa oleva kopiointilupa. Tallentamiseen ja uudelleen käyttöön on oltava myös materiaalin laatineen henkilön suostumus.

Tiesitkö?

Nuottien kopiointi

Kopioston kopiointiluvalla saa kopioida ja skannata myös nuotteja ja nuottijulkaisuja opetus- ja tutkimuskäyttöä varten. Nuotteja ja laulujen sanoituksia saa kopioida enintään 10 sivua per julkaisu. Kopiointiluvalla ei saa kopioida kuoro-, yhtye- ja orkesterinuotteja muuhun kuin musiikin teoria-aineiden opetusta ja tutkimusta varten.

Skannattuja ja kopioituja nuotteja voi tallentaa kurssille osallistuvien opiskelijoiden saataville suljetulle kurssialustalle. Eri nuottijulkaisuista voi myös koota kopioimalla tai skannaamalla nuottiaineistoja, esimerkiksi tasosuorituksia varten.

Korkeakoulujen kopiointiluvalla saa käyttää nuottikopioita sellaisessa korkeakoulun järjestämässä maksuttomassa tilaisuudessa, jossa on yleisönä pääasiassa korkeakoulun henkilökuntaa, opiskelijoita ja heidän läheisiään. Pääsääntöisesti julkisissa esityksissä tulee olla alkuperäiset nuotit.

Käännösten ja muunnelmien harjoittelu

Kopiointiluvalla kielikurssin opettaja voi kopioida opetus-tilanteessa käytettäväksi kurssille osallistuville opiskelijoille esimerkiksi ulkomaisia tai kotimaisia lehtiartikkeleita tai otteita novelleista käännösharjoitusta varten.

Kuvia, taulukoita ja kaavioita harjoitus- ja opinnäytetöihin

Julkistetuista teoksista saa ottaa lainauksia eli sitaatteja hyvän tavan mukaisesti tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. Siteerauksen tulee liittyä siteeraajan omassa tekstissä tai esityksessä käsiteltävään asiaan. Sallitun sitaatin käyttöön ei tarvita tekijän lupaa. Opiskelija voi siten ottaa opinnäytetyöhön kirjasta tai verkosta kaavioita tai taulukoita, jotka havainnollistavat ja selittävät hänen omassa tekstissään käsittelemää asiaa. Opinnäytetyön kuvittaminen sitaatti-oikeuteen vedoten ei ole sallittua. Opiskelija voi kuitenkin aina liittää kopiointiluvalla kuvia, taulukoita ja tekstiaineistoa opinto- ja harjoitustöihinsä, vaikka siteerauksen edellytykset eivät täytyisi, kun näitä ei julkaista tai jaeta avoimessa internetissä.

Kopioston kopiointiluvalla saa

Valokopioida

Tekstit ja kuvat

- 20 sivua per julkaisu, enintään puolet julkaisusta
- 10 % SFS-standardista, enintään 20 sivua

Nuotit ja laulun sanat

- 10 sivua per julkaisu, enintään puolet julkaisusta

Tulostaa

- 20 sivua per digitaalinen lähde
- 10 % SFS-standardista, enintään 20 sivua

- 10 sivua per digitaalinen lähde

Skannata

- 20 sivua per julkaisu, enintään 20 % julkaisusta
- kokonaisen artikkelin tieteellisestä aikakauslehdestä
- 10 % SFS-standardista, enintään 20 sivua

- 10 sivua per julkaisu, enintään puolet julkaisusta

Tallentaa ja kopioida vapaasti ja luvallisesti verkossa olevaa aineistoa

- 20 sivua, jotka tulostettuna vastaavat A4-kokoa, per verkkosivusto TAI 20 kuvaa per verkkosivusto
- kokonaisen artikkelin tieteellisestä aikakauslehdestä
- 20 sivua sähkökirjasta, kuitenkin enintään 20 % julkaisusta
- 10 % SFS-standardista, enintään 20 sivua

- 10 sivua, jotka tulostettuna vastaavat A4-kokoa, per verkkosivusto

Kopiosto

Kopiosto on tekijöiden, kustantajien ja esittävien taiteilijoiden yhteinen tekijänoikeusjärjestö.

Kopiosto mahdollistaa tekijänoikeuden suojaaman materiaalin käytön myöntämällä lupia kopiointiin ja digitaaliseen käyttöön sekä audiovisuaalisten teosten käyttöön. Kopiointikorvaukset Kopiosto tilittää edelleen teosten tekijöille ja kustantajille.

Kopiosto kiertää oppilaitoksissa kouluttamassa tekijänoikeuksista ja oppilaitosten luvista. Voit tiedustella koulutusta omaan korkeakouluusi: neuvonta@kopiosto.fi

Lisätietoa tekijänoikeuksista ja oppilaitosluvista www.kopiraitti.fi

KOPIRAITTI

Pelillinen verkkomateriaali tekijänoikeuksien oppimiseen ja opettamiseen maksutta verkossa www.kopiraittila.fi

